

# Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 szeptember 3. szombat.

VI. ÉVFOLYAM 204. SZÁM

## Fokozottabb ellenőrzést!

A jötermésű megyékben még teljes ütemben folyik a cséplés. A szérők nagyrésze munkaversenyben áll. A cséplőmunkások hajnaltól késő estig fáradhatatlanul etetik a bűgő gépeket. A dolgozó parasztság a beszolgáltatások során mindenütt készen tesz eleget hazafias kötelességének. A cséplés és a beszolgáltatás körül azonban egyes helyeken hibák és visszaélések is tapasztalhatók. Ahol a dolgozó parasztság nem elég éber és öntudatos, ott a kulákok szívesen mesterkednek.

A szatmármegyei szérők látogatása alkalmával az ellenőrző közegek itt-ott furfangos kulákszabotálás nyomaira bukkantak. Ombód községben például az ellenőrzés során kiderült, hogy Kovács Zsigmond cséplőgéptulajdonos a szabályozót úgy állította be, hogy a harmadik osztályú búza minősége vettekedt az elsőosztályú búza minőségével. Hol itt a kulákfurfang — kérdezhették a tájékozatlanok? Elsősorban ott, hogy a beszolgáltatási utasítások értelmében a harmadik osztályú búza mentesül a beszolgáltatás alól, amennyiben hatvan százalékos arányban idegen anyagot tartalmaz. Nos, a szóbanforgó búza még tíz százaléknyi idegen anyagot sem tartalmazott. Ezenkívül azt sem lehet véletlenül tekinteni, hogy a gép éppen Erdei Mihály 22 hektáros kulák bűzáját csépelte.

A falvak dolgozóit kizsákmányoló zsiros gazdák más ravasz-sághoz is folyamodnak. A cséplések ellenőrző közegeknek fejtűnt, hogy egyes helyeken néhány szegényparasztnek feloldnyi, vagy egyholdnyi területen szokatlanul jó termés van, akkor amikor az átlagtermés sokkal kevesebb. A kulákoknak meg ugyanabban a hártárban az átlagnál is sokkal kisebb a termésük. A rejtély magyarázata nem lehet más, mint az, hogy akadt olyan kulákbefolyás alatt álló szegényparaszt, aki néhány kiló kenyérmagért hajlandóan bizonyult a kulák bűzáját is kicséplétni. Ilyen eset történt Torda megyében is. Burján Sámuel gyéresi kulák Horváth József krasznasándorfalusi szegényparasztot hat kereszt gabonával akarta megvesztegetni. Mindketten poruljártak azonban, mert a község éber dolgozó földművesei leleplezték őket.

Néhány faluban a beszolgáltatások körül is akadnak hibák. A szatmármegyei Udvariban az utasításokat félremagyarázó cséplési ellenőrök túlbűzóságukban egyes közegeknek még a velőmagot sem hagyták meg. Ezzel ellentétben Erdőszáda ideiglenes bizottsága a kulákokkal is bőkezűen járt el.

Hol fordulhatnak elő ezek a hibák? Mindenekelőtt ott, ahol a cséplési ellenőrök politikai felkészültsége gyenge, vagy ahol a Román Munkáspártnak a parasztkérdésben alkalmazott politikáját nem értették meg. De ezek a hibák megtörténhetnek a dolgozó parasztság éberségének hiánya folytán is.

A cséplési munkálatok és a beszolgáltatások jó menete feltétlenül megkívánja a hibák kiküszöbölését. A községi ideg-

## Ma nyílik meg a Demokrata Ifjuság Világszövetségének II. kongresszusa Budapesten

BUDAPEST. — (Agerpres.) A Demokrata Ifjúsági Világszövetség második kongresszusa ma, szeptember 2-án nyílik meg Budapesten.

A kongresszuson, melyet a budapesti parlament kupolacsarnokában tartanak meg, 65 ország ifjúságának közel 690 küldöttje vesz részt.

A kongresszus napirendje a következő: Ma szeptember 2-án délután Guy de Boisson, a Demokrata Ifjúsági Világszövetségének elnöke nyitja meg a kongresszust, majd a magyar nép

nevében, a magyar kormány egyik tagja üdvözi a kongresszust. Ezután különböző országok ifjainak egy-egy küldöttje köszönti a kongresszust.

Holnap, szeptember 3-án reggel a Guy de Boisson „A Demokrata Ifjuság Világszövetsége a békéért, a demokráciáért és a népek nemzeti függetlenségéért” címen teszi meg részletes jelentését, melyben ismerteti a Demokrata Ifjuság Világszövetségének a béke és a nemzetek függetlensége érdekében kifejtett munkáját. A kongresszus napi-

rendje értelmében a hozzászólások szeptember 7-ig taranak. Szeptember 8-án délelőtt választják meg a Világszövetség új végrehajtó bizottságát, majd a világ ifjúságához intézett kiáltványt vitatják meg.

A kongresszus ideje alatt változatos kulturális rendezvények lesznek.

NÉPKÖZTÁRSASÁGUNK DOLGOZÓ IFJUSÁGÁNAK KÜLDÖTTSEGE ELUTAZOTT A KONGRESSZUSZRA

Népköztársaságunk dolgozó if-

juságának küldöttsége elutazott Budapestre, a Demokrata Ifjuság Világszövetségének II-ik kongresszusára. A küldöttséget Petre Lupu, az Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára vezette. A pályaudvaron jelen voltak: Teohari-Georgescu, a RMP Központi Vezetőségének titkára, belügyminiszter, továbbá Pavel Lala, Paul Cornea és Victor Orsa, az IMSz Központi Bizottságának titkárai, valamint többszáz ifjúságunk.

## A világsajtó vezetőhelyen foglalkozik a szovjet kormány a jugoszláv kormányhoz intézett újabb jegyzékével

A világsajtó vezetőhelyen közli a szovjet kormány a belgrádi néparuló és imperialista zsoldba szegődött kormányhoz intézett jegyzékét. A világsajtó rámutat arra, hogy a Tito-banda, hogy leplezze országai népei előtt a karintjai szlovének és Jugoszlávia nemzeti jogainak elárulását — megrágalmazta a szovjetkormányt — mialatt aljas módon Jugoszlávia terhére meg- egyezett Ausztriával.

PRÁGA. — A Ruda Pravo és a többi prágai lap első oldalon közölte a szovjet kormány jegyzékét.

A „Ruda Pravo” rámutat arra, hogy a jugoszláv kormány visszavonta Ausztriával szembeni területi követeléseit és így ezzel a hazug és szélsőséges Tito klíkk önmagát leplezte le. A „Prace” című lap hangsúlyozza, hogy a szovjet kormány jegyzéke leleplezte a jugoszláv kormányt az árulását. Hasonló hangon írnak a többi csehszlovák lapok is és megállapítják, hogy a szovjet kormány jegyzéke egyszer és mindenkorra véget vetett a Tito banda hazugság és rágalomhadjáratainak.

VARSÓ. — A lengyel sajtó szintén vezetőhelyen nagy címek alatt közli a szovjet kormány a jugoszláv kormányhoz intézett jegyzékét. A „Tribuna Ludu” című lap hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió védi a jugoszláv nép jogait Tito áruló bandájával szemben. A „Polska Zbrozna” hangsúlyozza, hogy a

szovjet kormány jegyzéke a jugoszláv nép előtt leplezte le a Tito-klíkk árulását.

BUDAPEST. — A magyarországi lapok első oldalán közö-

ték a szovjet kormány jegyzékét. A „Szabad Nép” a következő cím alatt közölte a jegyzékét: „A Szovjetunió újabb jegyzékben leleplezte az imperialista táborhoz szegődött ju-

goszláv kormány árulását és hazugságait”. A Szabad Szó hangsúlyozza, hogy a Szovjet kormány jegyzéke fellebbentette a fátylat a Tito-klíkk aljas gatteteiről.

## Az Amerikai Kommunista Párt leleplezte Robeson merénylőit

NEWYORK. — (Agerpres.) Augusztus 27-én Peekskillben Paul Robeson hangversenyt akart adni. Az amerikai fasiszta bandák előre elkészített terv alapján meg akarták lincselni Robesont, aki mint ismeretes, a demokrácia egyik éharcosa.

A fasiszta bandák támadása nagy felháborodást váltott ki az amerikai közvéleményben, amely követeli a vizsgálat megindítását és a tettesek szigorú megbüntetését.

Az Amerikai Kommunista Párt

Országos Bizottsága a lincselési kísérlettel kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta ki:

„Augusztus 27-én a fasiszta reakció Peekskillben megmutatta igazi arcukat. Az amerikai nép megláthatta az igazi Amerikát, amilyen né a Wall-Street akarja alakítani és amely ellen Paul Robeson harcol. Az a máglya, amelyen Hitler könyveket égetett el, semmivel sem volt gyászosabb, mint a Peekskillben Robeson meglincselésére tett fasiszta előkészületek.

Ez Truman politikájának eredménye, ez a kormány politikájának és annak az árulásnak a következménye, amelyet a kongresszus Jefferson, Lincoln és Roosevelt örökségével szemben követett el. A fasiszta támadást gondosan előkészítették. Clark igazságügyminiszter, akinek nemrégiben a legfelsőbb törvényszék tagjává nevezték ki, megadta a jelt mindazoknak az üldözésére, akik a „rendfelforgató elemek” listáján szerepelnek. Az „Amerikai légiók” és a „Katolikus Frontharcosok Egyesülete” nem tett egyebet, mint gyakorlatilag alkalmazta ezt a politikát.

## Több mint 20 ezer embert veszítettek Grammosznál a monarcho-fasiszták

SZABAD GÖRÖGORSZÁG. — (Agerpres.) Az „Ellas Press” továbbítja a görög demokrata hadsereg főparancsnokságának következő jelentését:

Augusztus 29-ről 30-ára virradó éjszaka a demokrata hadsereg egységei, melyek Grammosznál teljesítették feladatukat: súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek, — különböző irányú stratégiai hadműveleteket hajtottak végre.

Az ellenség a grammoszi csatában több mint 20 ezer embert veszített sebesültekben és halottakban.

A demokrata hadsereg egységei Vitsinél, Szmollikánál, Epiruszban, Tesszáliában és Ruméliában fokozottabb tevékenységet fejtenek ki.

Peloponézszban a görög demokrata hadsereg haditevékenysége szintén megélnéült.

nes bizottságoknak körültekintően kell meghatározniuk, hogy ki a kulák és ki a középparaszt. A szatmármegyei Körorod község cséplési ellenőre például váltig erősítette, hogy egy tízhektáros nagygazda középparaszt, aki most már nem tart bérést és nyomorék fiával maga műveli meg földjét. Harmadik holdnyi szántóterülettel jól és szakszerűen, gépieszközök nélkül egy-két ember nem képes megművelni. Ha mégis az a látogatott, hogy nem hogy parlaton semmit, ez csak felüleles, lelkiismeretlen szabotáló megmunkálás lehet. Az ilyen gazdának a körmőre kell nézni a nem gé-

piesen a középparasztok sorába iktatni. A tapasztalat azt igazolja, hogy sok helyen éppen az ilyen hirtelen „dolgozó középparasztá” vedlett kulákok szabotáló mesterkedések folytán az átlagosnál rosszabb terméseredmények miatt sajnáltatják magukat a tájékozatlan hiszékenyekkel.

A Román Munkáspárt helyi szervezeteinek irányításával a tömegszervezeteknek és köztük a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeteinek is tevékenyebben és éberebben kell befolytani a kulákszabotálások leleplezésébe. A helyi szervezetek nyújtsanak konkrét segítséget a cséplési el-

lenőröknek, kint a helyszínen, a szérőkön. Nem elég az, hogy valakit cséplési felelősnek ajánlanak, aztán egész héten feléje sem néznek. A magára hagyott cséplési ellenőr nem mindig képes megőrizni tisztánlátását a ravasz kulákrimánkodások és hazug érvelések pergőüzében.

Nem utolsó sorban fontos feladata a községi ideiglenes bizottságoknak és a helyi szervezeteknek, hogy a cséplések munkáit megfokozzák. Szórványosan bár, de még mindig előfordul egyes szérőkön az, hogy a rossz hajtású, vagy géphiha miatt a cséplés több órára megszakad. Ez nemcsak a munka

befejezését hátráltatja, de a cséplő munkásokat is megkárosítja. A szatmármegyei Koltó szériáján tett látogatásunk alkalmával egy fél óra alatt háromszor állt le a cséplés, mert a géptulajdonos kulák nem hozta rendbe még a cséplési munkálatok megkezdése előtt a gépet. Körültekintés, éberség, felvilágosító munka, a cséplés, a beszolgáltatások és a raktárakba való beszállítás tekintetében az elmaradt községek nem restelkedjenek tanulni a jól dolgozó és élen járó községektől. Ilyen pedig minden megyében bőven akad.

LAZAR JÓZSEF

# A szovjet film magasrendűségét bizonyította a marianske-laznei filmverseny

Nemrég zajlott le Csehszlovákia Marianske Lazne nevű helységében, nagy ünnepély keretében, a negyedik nemzetközi filmverseny. Sok tekintetben különbözött ez más országok ilyen versenyétől, úgy ideológiailag, mint abban is, hogy nem a mennyiségi, hanem a minőségi szempont volt a döntő. Jelen esetben pedig az, hogy mennyire tudott a versenyen résztvevő film „az új emberért, egy jobb emberiségért”-jelszónak megfelelni. Az általános nagy díjon kívül a versenynek két fődíja volt: A Béke és a Munka díja.

Az ünnepségen a Szovjetunió és a népi demokráciák filmtermékei kerültek bemutatásra egyidejűleg a kapitalista országok filmjeivel, s ez

**SZÁMTALAN TANULSÁGRA** nyújtott lehetőséget. Az összes előadott filmek közül egyedül a szovjet filmek feleltek meg minden szempontból a felállított követelményeknek s a nézőközönség által a „Találkozás az Elbánál”, vagy a „Sztalingrádi csata” című filmek lejárásakor tanúsított spontán és általános lelkesedés bizonyítja,

## A SZOVJET FILMEK

megmutatták és megmutatják a világnak, hogy az új ember valóban létezik. Ő az, aki felépítette a szocializmust, ő az, aki legyőzte a fasiszta imperializmust s aki töretlen akaraterővel és lendülettel építi ma a kommunizmust és harcol a békéért.

Uj útra lépett a népi demokráciák filmtermelése is. Tiszteletreméltó az az igyekezet, mellyel követik a nagy filmművészetet, s a szocialista realizmus elveit igyekeznek megvalósítani, új témákat, a jelen kérdéseit, a szocializmus építését választva tárgyal. Ide tartozik a nálunk is forgatott „Talpalatnyi föld” című magyar film, mely megnyerte a Munka első díját. „Akik utánunk következnek” című lengyel film, a lengyel partizánoknak a hitleristák elleni harcát eleveníti fel. A „Habetin új emeget” című csehszlovák film ugyesen festi le egy kapitalista üzérkedéseit, aki a megszállás alatt együttműködött a fasisztákkal és a felszabadulás után is fenn akarja tartani pozícióját, megvesztegetéssel és hazugsággal. Az 1948-as csehszlovákiai események következtében azonban a munkásosztály leleplezi és eltávolítja Habetin urat. A másik csehszlovák film „A motorkerékpárok”, a munkáversenyeket és az élmunkás képét igyekszik megrajzolni.

Díjat nyert a Bolgár Népköztársaság is „A cigaretta hosszú útja” című filmjével.

## A MI NÉPKÖZTÁRSASÁGUNK

egy sereg dokumentáló és egy híradó filmmel vett részt az ünnepségen. Diplomát nyert a „Petróleum” című dokumentációs film, Jean Georgescu rendezésében és a

hogy mennyire élénken élnek az emberekben a filmek által tárgyalt kérdések, mennyire igaz úton halad a szovjet filmművészet. A „Sztalingrádi csata” — mely megnyerte az ünnepség nagydíját — nemcsak a badi dicsőség bemutatását célozza, hanem egyúttal azt is megmutatja, hogy a szocializmus útján haladó nemzetek legyőzhetetlenek. A „Találkozás az Elbánál” — mely a béke díját nyerte el — már nálunk is ismeretes.

Ezeket kívül nagyszerű szovjet filmek egész sora kápráztatta el a nézőközönséget. G. Rosalnak a „Pavlov akadémikus” című, a szocialista realizmus eszközeivel megszerkesztett filmje bemutatta a nagy tudós életét és a cárizmus alatti sikertelen harcát, míg végül az Októberi Szocialista Forradalom felszabadította a tudományt is és biztosította Pavlov munkája számára a fejlődés lehetőségét.

A „Micsurin” című, nálunk is megcsodált színes film szintén első díjat nyert az előadott színes filmek között. Mély benyomást keltek a szovjet dokumentációs és rajzfilmek is.

75. számú, a Romfilm kollektívája által kidolgozott híradó. Ezeket a kitüntetések „A petróleum” és különösen a híradó nevelő és oktató tartalmával érte el. Ez azonban csak szerény kezdet. Filmünknek még sokat kell fejlődnie, hogy felelősségteljes helyét méltán betölthesse.

Milyen képet mutat ezzel szemben az imperialista és a marshallizált országok filmjei.

Az amerikai „Jonny Belinda” című film teljes mértékben semmibe veszi a jelen problémáit. Egyike a banális futószalagon gyártott „modern” amerikai melodramáknak, melyben ezredszert van lefestve egy rendellenes eset. Ezt azonban az amerikai monopóliumkapitalisták megfélemlenek tartják arra, hogy a szentimentális közönség zsebéből kihúzzák vele a pénzt. Más vonatkozásban is tanulságos ez a film: az imperialista reakciónak léte, hogy ilyen álproblémákkal térítse el a figyelmet az élet komoly kérdéseiről. A „Sierra Madre-i kincs” című amerikai filmben az imperialistáknak az emberi öntudat lefokozására irányuló tudatos és következetes törekvése buvík meg. Azt akarja bebizonyítani az embereknek, hogy a lelkük mélyén aljasok, s a jobbért folyó harcuk kilitástalan.

Az olasz „Senza Pietra” (Szánalom nélkül) tárgya a faji előítélet. Egy amerikai néger katona s egy fehér lány szerelme, mely végül is mindkettőjük tragikus halálával végződik. A remény, a harc s az álom hiábavalóságát akarja sugalmazni ez a megoldás.

Jöttek azonban a nyugati államokból olyan filmek is, melyben látszott

## A HALADÓ FILMEMBEREKNEK

az az igyekezete, hogy a filmművészetet valódi hivatásának magaslatára emeljék. Azoknak az országoknak a filmembereit, ahol hatalmasan szervezett proletáriátus van (például Franciaország és Olaszország), sikerült néhány jó és hatásos filmet készíteni. Így például Louis Daquin rendező filmje a „Le Point de jour” elnyerte a legjobb rendezés első díját. A kapitalista rendszerben élő bányászok életével és

harcával foglalkozik a film, de megoldást nem ad.

Olaszország, a reakciós kormány általi hivatalos visszahívás előtt adta „A kerékpár-tolvaj” című filmet, melyben először jelentkezik az olasz filmgártás területén a munkás hő alakja. A rendező — Vittorio de Sica — megértéssel és realista módon tudta ábrázolni a munkanélküliséget tárgyaló filmjében a munkás alakját, de a kiutat ez a film sem mutatta meg.

Amerikából a „Native Land” (Szülőföld) című film érdemel figyelmet. Az 1935-ben készült film nagyvonalakban megrajzolja Amerika egész történelmét, a nép szabadságharcát s a kapitalista ellentmondások megjelenését. Ugyanakkor megmutatja a szakszervezeti mozgalmak kezdetét, a munkásosztály harcát a szabadságért és ezzel szemben a fasiszta rendőrség terrorját. Ezt a filmet a bírálóbizottság a legjobb forgatókönyv díjával jutalmazta.

A Marianske Lazne-i ünnepség nagy tanulságokkal zárult: még egyszer bebizonyította a világ előtt a szovjet film páratlan nagyszerűségét, s megmutatta azt az utat, melyet a népi demokráciáknak s a nyugati országok egyes haladó filmkritikusainak követniük kell.

# Szélesre tárni kapuk

**Kolozsvár utcáin nagybetűs plakátot ragasztottak ki a minap. Ezáltal nem hangverseny, színi vagy mozi előadást, nem népi ünnepélyt, vagy valami ehhez hasonló jelzést be a plakát. Még csak nem is valamely hivatalos kötelezettségre hívta fel a város dolgozóinak figyelmét. A nagy fekete betűk, két nyelven is, azt jelentették be, hogy ismét egy új iskola létesült az iskoláról amugy is híres városban. Új magyar tanuló építészeti (kőműves, betonozó, stb.) iskola. A régi tőkés-földesuri világban ismeretlen tartalmu plakát alján pedig többek között nagy betűkkel az olvasható, hogy a tanulók a tanítás tartama alatt teljes tandíjmentességgel tanulhatnak, ingyenes ellátásban, kosztban, ruházatban részesülnek, azonkívül még zsebpénzt is kapnak.**

Ertelmes és gondolkodó embernek nincs szüksége különösebb magyarázatra ahhoz, hogy ennek az egyszerű — de oly sokatmondó — plakátnak a jelentőségét megértse. Tudja, hogy ez a plakát csak egy, mint a más városok utcáira kifüggesztett plakátok, vagy a különböző iskoláknak a lapokban közzétett felhívásai és közleményei ugyanazt jelentik. Azt jelentik, hogy a szocializmust építő Román Népköztársaságban olyan iskolázatási rendszer valósult meg, amelyhez hasonló a tőkés-földesuri rendszer idején még csak nem is álmodhattunk s amelyhez hasonló az ugynevezett „művelt” nyugaton még elképzelni sem lehet. Azt jelenti, hogy nálunk valamennyi dolgozó gyermeke számára — nemzetiségi különbség nélkül — nyitva áll az út a tanulásra és a felemelkedésre, hanem tényleges lehetőséget is e szabadság gyakorlására.

Nem kétséges azonban, hogy ezt a felbecsülhetetlen eredményt kimondottan annak köszönhetjük, hogy hazánkért, a többi népi demokratikus országgal együtt a Szovjetunió szabadtotta fel s nem a nyugati imperialista hadseregek. Annak köszönhetjük, hogy a munkásosztály és élharcos pártja, a Román Munkáspárt s a munkásosztályal szövetséges dolgozó parasztság sikeresen vívták meg a harcot a belső ellenség, a tőkés földesuri rendszer széttöréséért és sikerült megvalósítani a proletárdiktatúra feladatait betöltő népköztársaságot. Csakis ez az elszánt küzdelem biztosíthatta annyi más nagyhorderejű reform mellett a tanügyi reformot. Így szabadíthatuk meg iskoláinkat és a tanszemélyzetet az imperialisták szolgálatában álló Valikán hatása alól s általában a felekezeti oktatás béklyóiból s így tehetjük az iskolákat valóban a nép kulturális felemelkedésének eszközeivé.

Bármennyire természetes, magától értetődő és megcáfolhatatlan is ez, mégis akadnak, akik az iskolakerést a népi demokráciás rendszer elleni ígatásra használják fel, a régi egyházi, felekezeti iskolákat sivatják vissza. Azt az időt, amikor az itt élő nemzetiségeknek mindössze néhány iskolájuk volt, nem voltak főiskolái s amikor épp a széles népi rétegek fiai voltak teljességgel kizárva az iskolákból, vagy csak olyan korlátozott számban részesülhettek az egyházi „kegyekben”, „ösz-töndíjaitban”, amilyen mértékben ez nem bizonyult veszélyesnek a tőkés-földesuri uralom számára.

Ennek a népellenes és osztoba fenekedésnek és izgatásnak, az imperializmus ügynökeivé szegődött reakciónak köszönhető, hogy sok helyen, különösen vidéken, még ma sincsenek tisztában sokan a mi demokratikus iskolázatási rendszerünkkel. Vajjon véletlen-e, hogy a csikszentkirályi Sinka András szegény földműves ifju, aki nyolc testvérvél kiplódik otthon, apjának alig másfélhold birtokán, azt kéri szerkesztőségünkötől, vajjon mi módon juthatna be egy traktárista tanfolyamra, vagy valami iskolába. Es, hogy írjuk meg, mi be kerülhet az iskola, kaphatna-e valami ösztöndíjat, támogatást, mert másként nem bírják szülei a taníttatást? Nem, ez a levél nem véletlen, épp úgy nem véletlen, mint a hozzá hasonló levelek, amelyek a különböző szerkesztőségéhez ilyen ügyben beérkeznek. Hiszen Sinka András Csikszentkirályról írta abból a vármegyéből, ahol a római katolikus egyház legfőbb vatikáni-imperialista ügynöke Márton Aron püspök és janicsárjai végeznek tudatos néphittatást és izgatnak a népi demokrácia ellen. Ők azt szeretnék, hogy a nép fiai továbbra is otthon maradjanak sötétségben s hűséges kiszolgálói legyenek a dolgozó nép rabtartóinak.

Ennek a szándékos félrevezetésnek eredménye többek között az, hogy az is, hogy azok, akik iskolába akarnak jutni, egyszerűen mearohanják azt az iskolát, amelyről hallanak, függetlenül attól, hol van. A székely-

földi diák Kolozsvárra, vagy valamelyik még messzebb fekvő városba igyekszik beiratkozni, mert arról az iskoláról hallott csak, ahelyett, hogy a helyjében, a szomszédjában lévő iskolába iratkozna. Így egyes iskolákban túlszűfolttság, másokban meg tanulóihiány keletkezik. Ez önmagában is egészségtelen állapot, de emellett alkalmat szolgáltat a reakciónak a zavarkeltésre is. Ha valakit valamelyik iskolában a túlszűfolttság miatt nem lehet fölvenni, akkor az az izgatnak, ha pedig a másik iskolában nincs elég tanuló, akkor meg azzal.

Az iskolákat azzal a meggonddal decentralizálták, hogy minden vidékre jusson. Ime például magyaryelvű mezőgazdasági szakiskolánk működik Marosvásárhelyen, a szolnokdobokamegyei Széken, Kézdivásárhelyi, Nagyszalontán és Sepsiszentgyörgyön. Kertészeti szakiskola: a kisküküllőmegyei Radnóton, erdészeti: Kézdivásárhelyen és Székelyudvarhelyen, állattenyésztési: Nagykarolyban, Székelykeresztúron és Csikszereddán, szőlészeti: a biharmegyei Diósgyőgen és az alsófehérmegyei Osmobordon; mezőgazdasági gépipari iskola: Nagyváradon. Faipari szakiskolánk van: Aradon, Kolozsvárt, Gyergyószentmiklóson, Csikszereddán, Marosvásárhelyen, Szatmáron, Máramarosszigetén és Szászrégenben. Bányászati szakiskolánk: Lupényben, Szatmáron és Nagybányán. Textilipari iskolánk: Medgyesen, Sepsiszentgyörgyön és Nagyváradon. Alsófokú vegyipari szakiskolánk: Tordán és Nagybányán. Bőriipari: Nagyváradon és Kolozsváron, villamosipari Brassóban, elektrotechnikai gyakorlati Kolozsvárt és Nagykarolyban, kerámiai szakiskola Tordán, építészeti Kolozsvárt. Ezeket kivül egészségügyi, sport, fogászati, közellátási és más szakiskola szerte az ország különböző városaiban. Mindezekben a gyakorlati szakiskolákban a munkás és a dolgozó földművelés gyermekét teljesen ingyen tanulnak, teljesen ingyenes ellátásban, tankönyvben, ruházatban és havi zsebpénzben részesülnek. Ezáltal az elméleti iskolákról nem is beszélünk.

Dolgozó népünk fiai tehát ne ijjenek fel az imperializmus ügynökei, a reakció mesterkedésének. Tanulni vágyó fiaiunk előtt nyitva állanak a legkülönfélébb nagyszerű szakiskolák kapui. Teljes bizalommal lépjenek át ezeket a kapukat. Iratkozzék mindenki a képességeinek legjobban megfelelő iskolába. Es ha bejutottak oda, tanuljanak és tanuljanak. Legyenek építői, harcos munkásai a mi nagyszerű hazánkunk és a szocializmusnak. Erre az ad is inkább lehetőségük van, mert valamennyi sikeresen vették a növekedés azonnal állami állás-hoz jut, egyre fejlődő iparunkban, mezőgazdaságunkban.

IK. Gy.

# A tehetségkutatót Kolozsvárt és Kolozs megyében fejezik be a két Művészeti Intézet bizottságai

A napokban hivatalos közlemény hozta a művészpályákra törekvő ifjúság tudomására, hogy a Művészeti Intézetek felvételi vizsgájára való jelentkezés határidejét a minisztérium szeptember 5-ig meghosszabbította. Ezt a még rendelkezésre álló néhány napot siet a kolozsvári román és magyar Művészeti Intézet kihasználni arra, hogy Kolozsvárt és Kolozs megye járási székhelyein előzetes tehetségkutató vizsgák keretében állapítsa meg: kik azok a művész pályákra és a felsőfokú művészeti kiképzésre valóban rátermett és megfelelően felkészült munkás és szegényparaszti származású tehetségek, akiknek a siker reményével érdemes jelentkezni a szeptember 5-én kezdődő felvételi vizsgákra. Ezeket a városi és megyei tehetségkutató vizsgákat a helyi és megyei ideiglenes bizottság kulturális osztályának támogatásával rendezte meg a két Művészeti Intézet s felkéri a szakszervezetek és más tömegszervezetek kulturális osztályait, hogy a körzetükben nyilvánított művészi továbbképzésre érdemes fiatal tehetségeket az alább megjelölt vizsgabizottságok elé a megfelelő időpontban való jelentkezésre mozgósítsák.

Kolozsváron szeptember 3-án és 4-én délelőtt 8-tól 2-ig és délután 4—7-ig a Magyar Művészeti Intézetben (Mócsok-utja 5.) vizsgáznak a magyar-ajku ónok, hangszeres, zene, színműv-

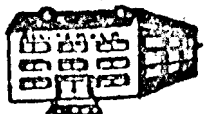
szet és képző (ipar) művészet tanszakaira jelentkező, valamint a román-ajku képző és iparművész jelöltek. Ugyanabban az időpontban a Román Művészeti Intézetben (Str. Matei 4.) a román-ajku énekes, zenész és színművész jelöltek, valamint a román- és magyar-ajku táncszakos jelöltek.

A termelésben dolgozók a délutáni órákban jelentkezzenek, hogy munkaidőjüket ne legyenek kénytelenek megszakítani.

Kolozs megyében, mindenütt a járási székhely kulturothonában mind a magyar, mind a román-ajku jelöltek az összes művészeti szakokban együtt, közös bizottság előtt vizsgáznak az alábbi időpontokban:

3-án reggel 8 óraker Sármás. 3-án délután 2 óraker Mócs. 4-én reggel 8 óraker Hídalmás. 4-én délután 2 óraker Borsá. 3-án reggel 8 óraker Kelecel. 3-án déli 12 óraker Bánffyhyunyal. 4-én reggel 8 óraker Egeres. 4-én délután 2 óraker Gyalu. 3-án reggel 8 óraker Apahida.

A megyei ideiglenes bizottság kulturális osztály gépkocsikon szállítja ki a bizottságokat a helyszíre és a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt pontos megjelenésre kéri a jelölteket, hogy a vizsgák kellő időre lebonyolíthatók legyenek.



Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.  
 Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.  
 Leptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.  
 Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF.  
 Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknel F. soc. 2249. szám alatt.  
 A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.  
 Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkiszámla: 40.623.

### Mégsem „uszunk”...

Három óra. Windt György a Grafikai Üzemek öntömeistere bosszusan jegyzi meg:  
 — Egy óra késés...  
 Munkatársa, Nagy Sándor felmegy a szedőterembe.  
 — Kapjuk már azt az oldalt, vagy nem?  
 — Rögtön...  
 Visszaballag az öntődébe. Etelik husz perc. Hívják az oldalért, Lehozza.  
 „Uszik” a lap közel másfél órát, Lemarad a póstáról, ha csak... az öntőde be nem hozza a késést... Reménytelen...  
 A szerkesztő akkor érkezik a szedőteremből.  
 — Az ördög vigye el... Uszunk... Két gépszedőnek rosszul ment ma... Mostanában elég gyakran megtörténik...  
 Windt György megnyugtatóan szól:  
 — Nem lesz semmi baj...  
 — De három oldal van még... Két és fél órai munka...  
 — Tudom... de a póstáról nem maradhatunk le... Egy óra múlva indul a rotációs...  
 Megfeszített gyorsasággal dolgoznak, de gyorsan múlnak a percek is és ők versenyre kelnek a rohanó idővel.  
 Négy óra. Az utolsó oldal a prés alá került.  
 Negyed öt.  
 — Kész... Lehet vinni az oldalt...  
 Feldübörög a rotációs gép. A hengerek közül ömlik a lap.  
 Mindössze pár percnyi késéssel indult a gép.  
 Windt György mosolyogva áll a gép mellett s csak ennyit mond:  
 — Mégsem uszunk... (k-f)

### SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK:

SZEPTEMBER 2-ÁN, PÉNTEKEN: 4. számú állami gyógyszer-tár (volt Csillag) Dózsa György-utca 36. szám, 6. számú állami gyógyszer-tár (volt Óranggal) Malinovszki-tér 1. szám, 9. számú állami gyógyszer-tár (volt Elekes dr.) Mócsok-útja 110. szám, 10. számú állami gyógyszer-tár (volt Orient) Móricz Zsigmond-utca 1. szám (Közvághid) 14. számú állami gyógyszer-tár Deportáltak útja 59. sz. (Irisz-telep).

### ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Felkérjük előfizetőinket, hogy a hátralevő, valamint a szeptemberi előfizetési díjat a megküldött csekkklapon mielőbb befizetni sziveskedjenek.  
 ÚJ TÁRSASGÉPKOCSI JÁRAT a Kolozsvár—Szászfenes—Gyalu útvonalon. A RATA közúti társasgépkocsi vállalat igazgatósága új társasgépkocsi járatot indít Kolozsvár—Szászfenes—Gyalu útvonalon. A menetjegy mérsékelt ára lehetővé teszi, hogy a dolgozók igénybevehesék ezt a kényelmes társasgépkocsi járatot. A RATA igazgatósága intézkedett továbbá, hogy azok az utasok, akik naponta munkahelyük elérésére teszik meg ezt az utat, havi bérletet kaphassanak.

### Időjárás:

TOVÁBB TART A MÉRSÉKELT MELEG

Közép-Európában erőteljes délnyugati légáramlás indult meg, mely páradús nyílt tengeri légtömegeket szállít felénk. Az időjárás meleg, csak helyi jellegű záporosok vannak. Az óceán felől már hidegebb tengeri levegő tör a Brit-szigetek és Franciaország irányában. Kolozsváron, csütörtökön délelőtt 24 fok, este 9-kor 15 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 765 mm, gyengén emelkedik.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DELIG: Mérsékelt délkeleti-déli szél, változóan felhős égbolt, kisebb záporosok a délutáni órákban főleg a hegyvidéken lehet. Fülledt, meleg idő, 25 fok körüli déli hőmérséklettel.

A MNSZ II. KERÜLETI SZERVEZETE Andrei Muresan-ut 9 szám alatti helyiségében szeptember 3-án, szombaton délután 5 órai kezdettel műsoros kulturális rendezés tarka-esttel egybekötve.

NAGY NÉPÜNNEPÉLYT RENDEZ a RDNSZ kolozsmegegyi bizottsága szeptember 4-én, vasárnap, amely délelőtt 10 órakor kezdődik és a késő éjjeli órákig tart. Művészi műsor, meglepetések, tombola, zene és kitűnő tánc szórakoztatja a közönséget. A tiszta jövődelmet a görög nép javára fordítják. Belépti díj 10 lej.

\* ISKOLAI HIR. A Magyar Tannyelvű Gazdaság-Közigazgatási Leányiskola Igazgatósága értesíti eddigi tanulóit, valamint azokat, akik ezután akarnak az iskolába beiratkozni, hogy az 1949/50. tanévre szeptember hó 6-ig lehet növendékeket előjegyezni. A beiratkozások szeptember 10-15. lesznek. Mindazok a tanulók, akik nem jelentkeznek szeptember 6-ig az iskola Igazgatóságánál, Alecsandri-utca 10 szám alatt, nem lehetnek az iskola növendékei az 1949/50-es tanévben.

\* „SOMESUL” ÁLLAMI KERESKEDELMI TÁRSASÁG. KOLOZSVÁR. Meghatalmazás. Alólirott Lupu Ilie, a kolozsvári „SOMESUL” Állami Kereskedelmi Társaság igazgatója, a Hivatalos Közlöny 1949 május 14-i 29. számában megjelent 199. számú rendelet 17. szakasza és a kereskedelmi és közellátási minisztérium 1949 május 26-án kelt 2496 számú rendelete alapján meghatalmazom Forika János elvtársat, ügyvezető igazgató helyettesét és Spitzer Béla elvtársat, kereskedelmi igazgató helyettesét, hogy távollétemben a „SOMESUL” Állami Kereskedelmi Társaság jogkörvényesen jegyezzék. Az érvényes aláírás történetik kettőjük részéről együttesen, vagy nevezett egyike részéről Flora István elvtárs, főkönyvelővel együtt. Lupu Ilie, a „SOMESUL” Állami Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, igazgatója.

\* ORVOSI HIR. Dr. Szgett István hazatért. Rendeltetés belgyógyászati betegkezelésre újból megkezdte d. u. 3-5-ig, Horea-ut 72 sz. alatti rendelésében.

## Itt az őszi labdarugóbajnokság új beosztása

### Hat csoportban indulnak meg a küzdelmek

BUKAREST. — Mint hétfőn megjelent számunkban ismertettük, ma reggel Bukarestben ült össze a Labdarugószövetség vezetősége, ahol megjelent a kijelölt 36 csapat képviselője is, hogy az őszi bajnoki idény műsorát és az új csoportbeosztásokat megbeszéljék. Az értekezleten úgy döntöttek, — mint azt előre jeleztük —, hogy az őszi idényben hat csoportban rendezik meg a bajnoki küzdelmeket. Ezeknek végeredményétől függően állapítják meg majd a tavasszal meginduló egy csoportos bajnokság beosztását.

A hat csoport beosztása lapzártáig még nem fejeződött be. Az erdélyi csoportok beosztása azonban már megtörtént. Ezek a következők:

#### I. CSOPORT:

CFR Temesvár  
 CFR Arad  
 Metalchimic Resica  
 Metalul Vörös Acél  
 Minerul Lupény  
 Jiul Petrozsény

#### II. CSOPORT:

ITA Arad  
 Dermata Kolozsvár  
 CFR Nagyvárad  
 KESE Kolozsvár  
 CFR Szatmár  
 TESE Temesvár

#### III. CSOPORT:

CFR Kolozsvár  
 Munkássport Nagybánya  
 ICO Nagyvárad  
 Sodronypár Aranyosgyéres  
 RATA Marosvásárhely  
 Hadsereg Kolozsvár

A többi csoportok beosztását holnapi számunkban fogjuk közölni. A bajnoki küzdelmek szeptember 11-én indulnak meg, a sorsolást még a hét folyamán megejteti a Labdarugószövetség.

## Rajki Lajos, az uszósövetség magyarországi edzője nyilatkozik kolozsvári tapasztalatairól

KOLOZSVÁR. — Uszósövetségünk a fejlődés útjára lépett uszósportunkról kíván gondoskodni és versenyzőink számára külföldi uszódzót szerződtetett, hogy a további előtörést biztosítsa. Rajki Lajos, a kitűnő budapesti edző végigfigyelte az ország nagyobb városait, uszóközpontjait, hogy személyesen győződjön meg uszóink előkészületeiről és edzőmódszereiről.

Szerdán és csütörtökön Kolozsváron volt és a Dermata, Victor Babes és a Városi uszódzók uszómecsenyéiben edző úszók tartott seregszemlét. Az uszós edzéseik kívül a vízilabdázókat is figyelemmel kísérte. A látottak alapján megállapította, hogy Kolozsváron tehetségekben nincsen hiány és városunk uszósportjának további fejlődése, sőt előtörése biztosítva van. Rengeteg a fiatal tehetség, akik a jövő nagy uszói lesznek. A kolozsvári uszók közül Oroz Kató volt a leginkább megelégedve, de kifogásolta, hogy Oroz Kató miért erőltetik meg a sok

versenyyel és csúcseredmény javítási kísérletekkel.

— Egyáltalán nem helyes — mondta Rajki Lajos —, hogy mindenáron csúcseredményeket akarunk kinyerni a fiatal Katóktól. A főszó a stílus tökéletesítésére és az uszás technikájának tökéletes elsajátítására kell fektetni. Rekordokat ráér még majd évek múlva is üszni.

Elutazása előtt értekezletre hívta össze a kolozsvári edzőket, akiknek felhívta figyelmüket az észlelt

hibákra és útbiztosításokkal látta el őket a jövőre nézve.

Egyébként megtudjuk tőle azt az örömdetes hírt, hogy a most épülő bukaresti fedett uszoda építkezésének befejezése után, már a jövő évben sor kerül Kolozsváron is fedett uszoda építésére.

Rajki Lajos Kolozsvárról Temesvárra utazott, onnan Lugosra utazik, ahol végignézi a vasárnap esti uszóbajnokságok döntő küzdelmeit. Utjának további állomása Marosvásárhely.

### VERSENYRE HÍVTÁK AZ ORSZÁG ÖSSZES JÁTEK-

#### VEZETŐI A KOLOZSVÁRI LABDARUGÓ BIRÁK

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári játékvezetők példamutató elhatározással fordultak a Labdarugó Kerület vezetőségéhez. Közölték, hogy November 7. tiszteletére az összes bajnoki és barátságos kerületi mérkőzéseket díjmentesen vezetik. Továbbá versenyre hívták az ország összes játékvezetőit.

A kolozsvári labdarugó játékvezetők elhatározása azt bizonyítja, hogy a dolgozók példáját követve, tudásukat és munkájukat a tömegsport érdekeivel hozták összhangba és a sportot csak szórakozásnak és hazafias kötelességnek, nem pedig díjazással járó tevékenységnek tekintik.

## Készülnek csapataink a RNK kupa mérkőzésekre

KOLOZSVÁR. — A RNK Kupa előkészületei során a kolozsvári labdarugócsapatok utolsó edzéseiket tartották. Mindhárom csapatunk alaposan felkészült az őszi idény első mérkőzéseire, hogy a szeptember 11-én induló bajnoki mérkőzéseken minél felkészültebben állhassanak rajthoz.

A Dermata csapata vasárnap délután 4 órakor a marosvásárhelyi RATA együttesével mérkőzik a további jutásért. A börtvényiak edzőmérkőzéseiken jó formáról tettek tanúbizonyságot és így minden reményük meg van, hogy vasárnap tisztes eredményt érjenek el nagy-névi ellenfeleikkel szemben.

A Dermata a következő összeállításban lép pályára: Illyés — Nagy (Gábor), Szöcs — Joja dr., Kalló, Fülöp (Csete) — Bojtos, Gáspár (Kécskei), Hegedüs, Boczkó. Both.

A mérkőzést, mint már említettük, vasárnap délután 4 órakor, a Gh. Gheorghiu-Dej-pályán játsszák le. A mérkőzés előtt a KESE kézilabdázói RNK Kupa-küzdelmek során a megyesi IRTI együttesével játszik. — A Victoria labdarugó-

csapata a Textila ellen játszik barátságos mérkőzést.

A kolozsvári CFR csapata már szombat délután pályára lép Szébenben, ahol az ottani CFR csapata lesz ellenfele a RNK Kupa-mérkőzések során.

A KESE labdarugó Barátok edző vezetésével készülnek a marosvásárhelyi mérkőzésekre. Az egyetemisták új csapatukkal, 3-4 játékosal megerősítve készülnek az őszi bajnoki idényre.

## Hövelte előnyét a RNK kerékpáros csapata, Marin Niculescu tovább vezet

VARSO. — A Lengyel Körverseny nyolcadik napja után Marin Niculescu és a RNK csapata megőrizte vezetőhelyét. A Wrocław-Zakopane közötti 186 kilométeres, rendkívül nehéz, hegyes terepen lebonyolított utzakas eredménye a következő:

1. Clark (angol) 5 óra 28:32 perc. 34 kilométeres órátlag. 2. Olsen (dán) 5:30.00. 3. Gehri (Svájc) 5:37.08. 4. Riegert (francia) 5:39.17. 5. Norhadian (RNK) 5:39.19. 6. Lemay (francia) 5:40.30. 7. Locatelli (olasz) 5:40.35. 8. Alix (francia) 5:40.39. 9. Spalazzi (olasz) 5:41.34. 10. Sandru (RNK) 5:41.35. 11. Niculescu (RNK) 5:41.37.

Egyéni összetett: 1. Marin Niculescu (RNK) 48 óra 40.40 p. 2. Locatelli (olasz) 48:41.30 p. 3. Clark (angol) 48:42.52. 4. Olsen (dán) 48:43.02. 5. Spalazzi (olasz) 48:43.14. 6. Sandru (RNK) 48:50.13 perc.

Csapatversenyben: 1. RNK 146 óra 17.55 perc. 2. Olaszország 146:44.52. 3. Lengyelország 146:47.45 perc.

## LEGUJABB SPORT

### Győzelemmel kezdte szovjetunióbeli portyáját a budapesti Vasas labdarugócsapata

Vasas—Torpedo 2:1 (1:1)

MOSZKVA. — A szovjet-magyar sportbarátság további elmélyítése céljából meghívták a Szovjetunióba a budapesti Vasas labdarugócsapatát, ahol 3-4 mérkőzésből álló portyát bonyolít le. Első mérkőzését tegnap délután játszotta le Moszkvában a Torpedo csapatával.

A mérkőzést unnepléyes keretek között játszották le. Az elhangzott üdvözlőbeszéd és a két baráti ország himnusza után került sor a mérkőzésre. A végig izgalmas, nagyiramu küzdelem a budapesti Vasas 2:1 (1:1) arányú győzelmével végződött. A Vasas mindkét gólját Szilágyi I. rugta.



# A szovjet kormány újabb jegyzéke a jugoszláv kormányhoz

(II.)

Mivel magyarázható a jugoszláv kormány az az értelem magatartása Szlovén-Karintia vonatkozásában és kétszínű aljas magatartása a Szovjetunióval szemben? Mi volt mind-ezeknek a célja?

Nyilvánvaló, hogy ezzel azt a célt követték, hogy mesterségesen ellentéteket támasszanak a külügyminiszterek tanácsában. Ezt pedig azért tették a jugoszláv kormány, hogy kedvében járjon azoknak az angol, amerikai és francia szélsőséges imperialista legválságosabb köröknek, akiknek érdekében állott a Szovjetunióval szemben ellenséges légkört és háborús hisztériát fenntartani.

Ebben az esetben a jugoszláv kormány úgy járt el, mint a Szovjetunió ellensége, mint a külföldi imperialista körök egyik ügynőse.

Amikor a jugoszláv kormány e sötét játéka nyilvánvalóvá vált, a szovjet kormány természetesen nem akart résztvenni abban a szennyes politikában, amelyet a jugoszláv kormány a jugoszláv népek becsapására folytatott.

Ugyancsak érthető az, hogy a szovjet kormány nem tudta tovább védeni Jugoszlávia területi követeléseit, mivel a jugoszláv kormány, amint az a fentiekben behatárolódott, saját maga mondott le ezekről a követelésekről az angol kormány képviselőivel 1947-ben megkötött titkos megegyezések idején és illy módon lehetetlen né tette a jugoszláv követelések utólagos védelmét a szovjet kormány által.

3

Amikor a jugoszláv kormány megérte, hogy milyen reménytelen a Szlovén-Karintia kérdésében elfoglalt kapitulációs álláspontja és miután belátta, hogy nem tudja elrejtetni a közvélemény elől Kardelj-nek azt a levélét, amelyben a jugoszláv kormány lemondott Szlovén-Karintiairól, — a jugoszláv kormány a rágalmozó kitalálások harmadik változatához folyamodott. Azt állítja, hogy a szovjet képviselők vetették rá a jugoszláv kormányt a nyugati hatalmakkal való megállapodásra, az Ausztriával szembeni jugoszláv területi követelések ügyében és a jugoszláv kormány „ebben a kérdésben csak azért tanusított engedelmességet, mert a szovjet kormány ezt kérte”. Ezzel szemben az igazság az, hogy a szovjet képviselők leplezték a jugoszláv kormányt az a hazug állítást, a négy nagy hatalom képviselőinek Moszkvában, Bécsben, Londonban 1947-ben, 1948-ban és 1949-ben tartott konferenciáin elhangzott beszédekben, amelyekben a szovjet képviselők nyíltan és becsületesen védtek Jugoszlávia területi és más természetű követeléseit Ausztriával szemben. De a jugoszláv kormány ki akarja kerülni ezeket a tényeket és ehelyett rágalmozásokhoz folyamodik.

Az igazság az, hogy a szovjet kormány leplezte a jugoszláv kormányt az a hazug állítást és augusztus 11-iki jegyzékében megemlít, hogy 1947. novemberében a jugoszláv szovjet nagykövet, a jugoszláv külügyminiszter kérdésre azt válaszolta: a Szovjetunió semmiféle indokot sem lát arra, hogy Jugoszlávia csökkentse az Ausztriával szembeni területi igényeit. De a jugoszláv kormány megkerüli ezt a tényt és úgy tesz, mintha nem vette volna észre.

Az igazság az, hogy a szovjet kormány leplezte a jugoszláv kormány állításának hazug jellegét, amikor augusztus 11-iki jegyzékében emlékeztetett arra, hogy 1948-ban a jugoszláv szovjet nagykövet újból megerősítette a szovjet kormányt a jugoszláv területi követelések csökkentésének időszertelenségével kapcsolatos álláspontját és azonnal leplezte Pöglerner Londonban tanusított több, mint gyanus viselkedését. De a jugoszláv kormány megkerüli ezt a tényt is, vaknak tetetve magát.

Mi mást bizonyítanak ezek a tények, mint azt, hogy a jugoszláv kormány rosszhiszeműleg rágalmozza a szovjet kormányt és ennek képviselőit, azt állítva, mintha ők készítették volna a jugoszláv kormányt arra, hogy lemondjon Jugoszlávia területi igényeiről és mintha a jugoszláv kormány csak azért lett volna kész területi engedményeket tenni, „mert a szovjet kormány ezt kérte.” Felvetődik a kérdés: ha a szovjet kormány arra kényszerítette a jugoszláv kormányt, hogy területi engedményeket tegyen, akkor vajjon a szovjet kormány miért nem akaszkodott bele Kardelj leveleibe és miért nem járult hozzá a jugoszláv kormányt e levélben kifejtett javaslatához, a jugoszláv területi követelések teljes, vagy részleges lemondása tekintetében? Hogyan magyarázható mindez?

Valóban, ha a szovjet kormány területi engedményekre kényszerítette volna a jugoszláv kormányt, akkor miért nem értett egyet Kardelj levelével? Miért utasította el Kardelj javaslatát? Gondolt-e valaha erre a jugoszláv kormány?

Nem találja-e a jugoszláv kormány hogy ennek a kérdésnek pusztia felvetése halomra dönti a jugoszláv kormány összes rágalmozó koholmányait, mintha a szovjet kormány készítette volna arra, hogy lemondjon Jugoszlávia területi követeléseiről.

Vajjon, megengedhető-e általában a maximális területi követelésekre vonatkozó igényről való lemondás? Vajjon, megengedhető-e a jelen esetben a maximális igényeknek minimális igényekkel való helyettesítése? Igen, megengedhető, de csak a következő két feltétellel: ha ezt a szükség hozza magával, vagyis, ha nincs remény arra, hogy a maximális igényeket az adott időpontban meg lehet valósítani és ha a jugoszláv kormány magára vállalta a felelősséget egy ilyen természetű engedményért. De akkor a szovjet kormány miért nem értett egyet Kardelj javaslataival? Elsősorban azért, mert a Kardelj által javasolt engedményeket nem a szükség kényszerítette ki, vagyis fennállt a lehetősége a maximális területi követelések megvalósításának. Másodszorban azért, mert a jugoszláv kormány megtagadja, hogy magára vállalja a Kardelj levelében kifejtett területi engedményekért a felelősséget. A jugoszláv kormány azt akarta, hogy ezekért az engedményekért nem ő, hanem a szovjet kormány vállalja a felelősséget. Természetes, hogy a szovjet kormány nem azonosíthatta magát a Jugoszlávia népének szemfényvesztő megtévesztésére szolgáló mesterkedésekkel.

A jugoszláv kormány úgy igyekszik beállítani a dolgokat, mintha a Kardelj-féle levelet annak közvetítésében küldötték volna el Visinszkijhez, mert a szovjet képviselők a Szlovén-Karintia kérdésében kompromisszumos megoldásra törekedtek és mintha Kardelj levele válasz lett volna Visinszkijnek bizonyos javaslataira. Ennek ellenére, Kardelj levele nem tartalmaz semmiféle célzást arra, hogy az válasz lenne a szovjet képviselők valamilyen javaslatára és még kevésbé azok valamilyen kérésére. Eppen ellenkezőleg, Kardelj levele nem hagy kétséget afelől, hogy az nem a szovjet képviselők bizonyos „kérdéseire” adott válaszként, hanem magának Kardeljnek kezdeményezésére íródott. Ez a tény már Kardelj levelének első mondatából is kiviláglik:

„Amennyiben fennáll annak a lehetőség, hogy az Ausztriával szembeni jugoszláv területi igényeket jelenlegi formájukban teljes egészében visszautasítják és ha Ön egy újabb javaslatot óhajt előterjeszteni, ez esetben fel kívánom hívni az Ön figyelmét azokra a kérdésekre, melyek annyira fontosak a Jugoszláv Federatív Népköztársaság számára, hogy pozitív megoldást kellene találni azokra”.

# A szakszervezeti mozgalom újjáéledésének ötödik évfordulója

Ötödik évfordulóját ünnepeljük a szakszervezeti mozgalom újjáéledésének hazánkban.

A szakszervezetek a munkásosztály legszélesebbkörű szervezetei, a legfontosabb transzmissziós szíj a Párt és a proletáriátus tömege között. A szakszervezetek alapfeladata a szocializmus építése szükségleteinek szemelőtt tartásával, megvédeni az alkalmazottak tömegének gazdasági érdekeit, állandó munkát kifejtetni a tömegek anyagi, politikai és kulturális színvonalának emelése érdekében.

Hazánkban a szakszervezeti mozgalom kezdete egybeesik az orosz proletáriátus forradalmi lendületének növekedésével. Az orosz forradalom visszhangjaként, 1905-ben megalakulnak hazánkban az első szakszervezetek, amelyek megküzdtek a polgári-földesúri rendszerek állandó üldözéseivel és egyre nagyobb és nagyobb munkástömegeket mozgósítottak az emberséges munkakörülmények, a több és jobb kenyér-hasznára, a nyolcórás munkaidő betartására. A jogos követeléseket azonban vérbefojtották a hatalom urai és a munkásosztály hűséges fiait börtönök mélyére vetették. A Kommunista Párt állandó vezetésével és irányításával a szakszervezetek tovább folytatták a harcot, amíg 1944 szeptember

## Jelentősen csökkentik az ipari termékek önköltségi árát és a forgalombahozatal költségeit

A Hivatalos Lap 1949 augusztus 26-i 55. számában megjelent minisztertanácsi rendelet értelmében, az Állami Terv második felében le kell szállítani az ipari termékek önköltségi árát, valamint a termékek kereskedelmi forgalombahozatalának költségeit. A minisztertanácsi rendelet valamennyi ipari központi igazgatóság feladatává teszi azt, hogy a külön táblázatban közölt kulcsszám alapján, minden vállalatban, iparikként gondoskodik az önköltségi ár leszállításáról.

Az önköltségi ár leszállítása a szociális felhalmozás gyarapítására törekszik, a nemzetgazdaság szocialista szektorának kiszélesítésére szükséges pénzalap megteremtéséért és növeléséért. Az önköltségi ár leszállításából származó pénzeszeget az államnak kell befizetni, mint tervszerű jövedelmet.

Az önköltségi ár és a kereskedelmi forgalombahozatali költségek tervszerű leszállítása nem az eladási árak azonnali leszállítását jelenti, hanem megteremtést ennek a lehetőségét.

A csökkentéseket 1949 augusztus 1-től kezdődően kell megvalósítani és a szünetelésben az 1949 január-március hónapra

kiszámított költségletelek képezik az alaptételt. Az önköltségi ár és a kereskedelmi forgalom vagy a behozatal költségeinek csökkentését a Tervgazdálkodási Tanács ellenőrzi. A minisztertanácsi rendelethez csatolt táblázat szerint a kohászati ipar részére 2 százalékos a fémfeldolgozó-, villamosági, a vegyi-, a gyapott-, kender- és len-, a papír- és szőlyemipar részére 5-5 százalékos, a kerámiai és építőanyagipar részére 6-6 százalékos, a villamosági ipar, a papír- és cellulóze ipar részére 7 százalékos, a fa- és bútorigar részére pedig 8 százalékos önköltségi ár csökkentést irányoznak elő.

A bányaiparban a költségle-

szállítás 8 százalékos, a kőolajtermékeké 8, illetve 12 százalékos, széniparban 7 százalékos, az arany- és ezüstbányászathoz 3 százalékos, a kőbányáknál pedig 6 százalékos. A vegyi és gyógyszerészeti cikkeké 8 százalékos, a nyomdaiparban 10 százalékos, az élelmiszeriparban 5 százalékos, az Aprozarnál 6 százalékos, a Compescarinál 9 százalékos, a Comarnál 5 százalékos az Állami Szeszjövédéké, a MAT-nál 6 százalékos a költségcsökkentési kulcsszám. A minisztertanácsi rendelethez mellékelte táblázat szerint az állami kereskedelmi vállalatoknak 10 százalékkal kell csökkenteniük az önköltségi árát és a forgalombahozatal költségeit.

## Milyen tankönyveket lehet használni az új iskolaévben?

BUKAREST (Agerpres) — A Közoktatásügyi Minisztérium közleménye értelmében, az 1949-1950. iskola évben a tanulók az elmúlt iskolai évben kiadott tankönyveket használhatják az V. VI. és VII. osztályok részére kiadott románnyelvű tankönyv

kívételével, amelyet teljesen új kiadásban hoznak majd forgalomba.

A régi tankönyveket az új könyvek feléért lehet értékesíteni abban az esetben, ha a tankönyvek teljesen épek, vagyis nem hiányzik belőlük semmi.

Mint látható, Kardelj levele nem jelent választ Visinszkijnek valamilyen javaslatára, vagy kérésére. Mert ha Kardelj levele válasz volna Visinszkijnek a javaslatára, vagy kérésére, ez esetben ezt a kitélet tartalmazta volna. „Miután Ön újabb javaslatot óhajt előterjeszteni”, vagy „Tekintettel arra, hogy Ön újabb javaslatot óhajt tenni.” A levél azonban egészen másképpen hangzik, mégpedig a következőképpen: „Ha Ön újabb javaslatot óhajt előterjeszteni.” Következésképp, Kardelj levele nem válasz Visinszkijnek, valamely javaslatára, vagy kérésére, hanem egy Visinszkijhez intézett kérdés: Vajjon nem óhajt-e Ön újabb javaslatot előterjeszteni? Mint ismeretes, a szovjet kormány tagadó választ adott Kardelj kérdésére, vagyis azt mondta, hogy nem óhajt olyan újabb javaslatot előterjeszteni, mely felülvizsgálná Jugoszláviának Szlovén-Karintiaira vonatkozó igényeit. A szovjet kormány azt válaszolta, hogy a jugoszláv igények felülvizsgálását a kényszer nem indokolja, ha azonban a jugoszláv kormány fenntartja álláspontját, akkor magára kell vállalnia a teljes felelősséget a területi engedményekért és csak abban az esetben, ha a jugoszláv kormány magára vállalja a felelősséget ezekért az engedményekért, kész a szovjet kormány megvédeni a Külügyminiszterek Tanácsában ezt az újabb állásfoglalást, mint a jugoszláv kormány állásfoglalását.

Mint ismeretes, a jugoszláv kormány, miközben igyekezett a területi engedmények útjára tartítani a szovjet kormányt, nem volt hajlandó magára vállalni a felelősséget ezekért az engedményekért és ugyanakkor igyekezett elrejtetni a jugoszláv népek előtt újabb, kapitulációs állásfoglalását.

A kérdés tisztázása érdekében alább közöljük Kardelj levelének azt a részét, amely a jugoszláv kormányt a jugoszláv területi igényekről való lemondására vonatkozik:

„Moszkva, 1947 április 20.

Tisztelt Visinszkij elvtárs!

Amennyiben fennáll annak a lehetősége, hogy az Ausztriával szembeni jugoszláv területi igényeket jelenlegi formájukban teljes egészében visszautasítják és ha Ön egy újabb javaslatot óhajt előterjeszteni, ez esetben fel kívánom hívni az Ön figyelmét azokra a kérdésekre, melyek annyira fontosak a Jugoszláv Federatív Népköztársaság számára, hogy azokra pozitív megoldást kellene találni.

E kérdéseknek pozitív megoldását jelentené azoknak a követeléseknek minimális kielégítése, melyeket a jugoszláv területi igények magukban foglalnak.

Az első kérdés a Jvabek és Labod elektromos központokra vonatkozik. A Külügyminiszterek Tanácsának bemutatott jelentésben hangsúlyoztam, hogy milyen különös fontossággal bírnak ezek az elektromos közpon-

tok a jugoszláv villamos iparra nézve.

A Jvabek és Labod villamosműveket az Anschluss után és nagyrészt a háború alatt építette fel az Alpen-Elektrowerke Aktiengesellschaft, bécsi német cég, mégpedig az 1926. évi egyezmény ellenére, amelyben Ausztria arra kötelezte magát, hogy nem épít semmit a Dráván, Jugoszlávia előzetes hozzájárulása nélkül. Következésképp, ezek a villamos központok — német javak Ausztria nyugati övezetében, amelyekből, azok az államokon kívül, amelyek aláírták a párizsi jóvátételi értekezlet határozatát, a Jugoszláv Federatív Népköztársaság is meg kell kapja a maga jóvátételi részét.

Továbbá, ezek a villamos központok, amelyeket a jugoszláv elektromos ipar szükségleteinek figyelembevétele nélkül építettek, kihasználásuk jelenlegi formájában óriási károkat okoznak, egyes hónapokban megközelítőleg egymillió kilowattórát.

A kérdést meg lehet oldani egy kisebb határkiigazítással, célból pedig előterjeszték Önnek egy tervezetet két változatban, végső esetben pedig a kérdést meg lehet oldani, úgy, hogy különleges jogokat biztosítsanak a Jugoszláv Federatív Népköztársaságnak e központok igazgatásában.

Mellékelem e rendszernak a tervét.

A második kérdés a karinthiai szlovének nemzeti jogainak különleges védelmére vonatkozik.

A szlovén nép ausztriai tapasztala-

(Folytatása a 6-ik oldalon.)

# Még egy cséplőgépet kér

Dobrán

## Önkéntes munkát végeznek

### VÁLASZUT

Válaszut kolozs megyei község határában 630 hektár buza, árpa és rozstermést arattak le a dolgozó földművesek. Az aratás teljes egészében befejeződött. A csépléssel azonban lemaradtak a község dolgozói, mert az öt kijelölt szérium csak két gép működik. Hogy a munka jól haladjon, ahhoz még egy cséplőgépre volna szükség, amit nagyon várnak a község dolgozó földművesei. A gép hiánya a szegény- és középparasztok rovására megy, akik már nagyon várják, hogy kicsépelhessék a kenyérmagvakat.

A gabonabegyűjtés rendben folyik, Válaszut dolgozó földművesei örömmel tesznek eleget hazafias kötelezettségüknek.

Gyöngyösi Gyula,  
levelező.

### DOBRA

Hunyad megyében van Dobra község. Dobra dolgozó földművesei gyakorta olvassák az újságokból, hogy a falvak dolgozói önkéntes építő munkát végeznek. Ők sem akarnak lemaradni. A helyi ideiglenes bizottság gondoskodásának köszönhető, hogy üzembe helyezték az évek óta elhanyagolt mészgyárat. A gyár újjáépítését önkéntes munkával végezték el a dolgozó földművesek, hozzájárulva az Állami Terv teljesítéséhez.

Rendné G. Anna,  
levelező.

### KRASZNATEREBES

Erdélyesen folyik a cséplés Krasznaterebes szatmármegyei községben. A termény 70 százalékát már kicséplték a dolgozó földművesek. A község határában 3 gép cséplést és mind a három gép dolgozó munkaversenyben vannak egymással. Az elért eredmények között alig van némi különbség. A gépeken dolgozó munkások túlhaladják a normát, munkájukon meglátszik, hogy maguknak dolgoznak. Hiba van

azonban a begyűjtött gabona elraktározása körül. A helyi ideiglenes bizottság nem szervezte meg eléggé a munkát, a szérium öszszegyűjtött gabonát nem szállították még el. A munkaversenyben lévő lelkes cséplőmunkások szígeru bírálatot alkalmaznak maguk és versenytársaik irányában, így indokolt, hogy a vezetőségre megválasztott ideiglenes bizottsági tagoktól is a rájuk bízott feladatok pontos és gyors ellátását várják.

Hekler János,  
levelező.

# Termény és iparcikkek ellenében vásárolt tejtermékeket az „Aprolacta“

KOLOZSVÁR. — A tej begyűjtésével és feldolgozásával megbízott állami vállalat, az „Aprolacta“, a megyei szövetkezeti szervezőbizottsággal karöltve nagyszabású tej-termékbegyűjtő akcióhoz kezdett. A begyűjtött árut készpénzben, vagy készpénz és természetbeni (termény, ruházati cikk, gyapot) ellenértékben fizetik ki. A gyűjtést a szövetkezetek végzik és az átvétel alkalmával azonnal fizetik.

Teljes készpénz fizetés mellett a szövetkezetek az alábbi árakat fizetik. Sós (brallai) juhturóért 100 lej, közönséges juhturóért 110 lej, tömlős juhsajtért 160 lej, kövér juhsajtért 100 lej, kövér tenénsajtért 80 lej kilónként.

Készítés és árucseré mellett sós juhturóért 80, közönséges juhturóért 90, tömlős juhturóért 140, kövér juhsajtért 80, kövér tehénsajtért 60 lej kilónként, ugyanakkor hivatalos áron 3 kiló kukoricát adnak minden beszállított kiló juhsajt és juhturó, 2 kiló kukoricát adnak minden beszállított kiló kövér tehénsajt után. Egy kiló gyapotot adnak hivatalos áron minden beszállított

# A rosztovi körzet kolhozparasztjai

## idő előtt teljesítették a beszolgáltatást!

A Rosztov környéki földművelők szakadatlanul gyorsítják a gabonafélék átadását. Malzsovszk körzetében lévő kolhozok 15 nappal hamarabb szállították le a gabonát, mint tavaly. A tervben megszabott mennyiségen kívül ezer és ezer kiló kitűnő minőségű gabonát szolgáltatnak be a kolhozparasztok az államnak. A „Proletár“-körzet kolhozai — Don-környék tizedik körzete — jóval a meghatározott idő előtt teljesítették a beszolgáltatást.

Majdnem minden kolhoz gazda termést takarított be ebben az évben. A perocsinszki „Lenin“ kolhozban minden hektárról 3000 kiló őszi búzát és 2300 kiló rozstot csépeltek ki. A kolhozparasztok azok vannak, hogy határidő előtt teljesítsék az állammal szemben vállalt kötelezettségüket. (Agerpress.)

tatott 20 kiló, bármilyen fajta turó után. Egy méter vásznat 65 lejes árban 4 kiló, bármilyen turó után. Egy pár bocksort 15 kiló, bármilyen fajta turó után.

A mennyiségeket a helyi szövetkezetek veszik át, készpénzzel fizetnek és azonnal kiadják a cse-

reárut is. A begyűjtést az állami vállalat, az „Aprolacta“ közegeli is végezhetik, akik kötelesek átvételi elismervényt adni, s ennek ellenében a szövetkezet kiadja a cseareárut. Feltétel az, hogy az átadott turó jóminőségű legyen, mentes minden idegen anyagtól.

# Tordaaranyosban a tarlóhántások 88.58 százalékát végezték el

## s jól halad a cséplés

TORDA. — (Tudósítónktól.) Tordaaranyos megye dolgozó földművesei, Maros és Alsófehér megyék szegény- és középparasztjaival folytatott versenyben lendületesen haladnak előre a cséplési és tarlóhántási munkálatokban. Az őszi búzatermés 98.77 százalékát aratták le, a fennmaradó mennyiség a havasalfjai vidékeken található, ahol csak most kezdődött meg az aratás. A búzavetések 35 százalékát sarlóval, 65 százalékát kaszával aratták le. Az aratási versenyben első helyen a gyéresi járás

dolgozó állanak, utánuk a ludasi járás dolgozó földművesei következnek.

A Román Munkáspárt helyi szervezetei és az ideiglenes bizottságok erőteljes felvilágosító munkát végeztek a tarlóhántás elvégzésére. A felvilágosító és irányító munka eredményeképpen a mai napig 88.58 százalékban végezték el a tarlóhántást. A ludasi járás dolgozó földművesei túlteljesítették az előirányzatot, szűzföldek feltárással 136 százalékban végezték el a munkát.

A cséplési munkálatok 64 községben beosztott szériukon 159 géppel lendületesen folynak. A ludasi, gyéresi és szentmihályi járás dolgozó földművesei jó példával járnak elől a learatott szalmagabonafélék szériure hordásában és a cséplési munkálatok, valamint a beszolgáltatás elvégzésében. Ezekben a járásokban a learatott kalászosok — a zabtermés kivételével — 80 százalékban már a szériukon asztalra vannak. A gabonamennyiség 20.40 százalékát cséplették ki.

A begyűjtés során Tordaaranyos megye dolgozó földművesei példaadó öntudattal tették tanúbizonyságot. A 20.40 százalékos cséplési eredménnyel szemben az összterméshez viszonyítva 29.35 százalékban tették eleget beszolgáltatási kötelezettségüknek, tehát 8.95 százalékban túlteljesítették eddig a begyűjtési tervet. A begyűjtött gabona raktározása folyamatban van, eddig 78.15 százalékát helyezték el a Comcereal raktáraiban.

Az aratási, cséplési, tarlóhántási és begyűjtési munkálatok során Mezőzáh, Ludas, Gerend, Székelykocsárd, Gyéres, Egerbegy, Polyan, Várjálva, Sinsfalva, Tur, Szind és Mike községek dolgozó földművesei járnak elől. Ezekben a községekben a dolgozó földművesek szakszerűen végezték el a természetakaritást, a tarlókat meghántották, a begyűjtési tervet túlhaladva tették eleget hazafias kötelezettségüknek, a beszolgáltatásnak.

Szászentmárton, Nagyesény, Kak, Bágyon, Alsó- és Felsőpeterd községek dolgozói lemaradtak a munkálatokban. Ezekben a falvakban lassan halad a szériure hordás, a tarlóhántást pedig nem kielégítő mértékben végezték el a dolgozó földművesek. A hiányosságok felszámolására a Román Munkáspárt szervezetei, az ideiglenes bizottságok és a tömegszervezetek nagyfokú felvilágosító munkát végeznek.

N. M.

# Még nem késő!

Tul vagyunk a nyár derekán. A gabonabegyűjtés munkálatai országsszerte befejezéshez közelednek. A nagy dologidő azonban még nem ért véget. Az őszi mezőgazdasági munkálatokra kell készülniük dolgozó földműveseink. Ezévi kenyérünk magvának learatása után, jövő évi kenyérünket kell biztosítani.

A szükséges vetőmag minden dolgozó földművesnél biztosítva van. Ahól a szárazság következtében nem volt elegendő termés, ott kormány gondoskodik vetőmagról. A mag jó ágyát azonban mindenütt a dolgozó földművesek kell megvéssék.

A Román Munkáspárt irányításával a helyi ideiglenes bizottságok és a tömegszervezetek felvilágosító munkát végeztek, hogy a dolgozó földművesek minél jobban készítsék elő a tarlóhántást. Arra mozgósították a szegény- és középparasztokat, hogy aratás után rögtön végezzék el a tarlóhántást. Ez a munka fokozza a föld nedvzőző képességét s kirtja a gyomot. Lényegesen hozzájárul ahhoz, hogy nagyobb legyen a jövő évi termés. Ez a korszerű mezőgazdálkodás egyik nagyfontosságú módszere.

A dolgozó földművesek megértették a tarlóhántás fontosságát. Akik már az elmúlt évben is elvégezték, azok saját maguk tapasztalták termésmnövelő jelentőségét. Ezúszben minden tarlót meghántanak. Versenyszerűen folyik a munka. Zömét már elvégezték a dolgozó földművesek. Szatmár megyében 101 százalékban teljesítették a tarlóhántási tervet, Tordaaranyosban a learatott tarlók 88.58 százalékát hántották meg. Kolozs megyében a munkának csupán 57 százalékát végezték el. S másutt is vannak késlekedők.

A tarlóhántást követően aratás után kell elvégezni. Ha késlekednek vele, akkor az elhullatott és kikelt gyommagvak erős gyökereket eresztenek s kiszívják a föld nedvességét. A szabadon hagyott nedvesatornákban pedig elpárolog a talaj viztartalmának nagyrésze. De ha késlekednek a tarlóhántással, a föld termőerejét sem lehet tökéletesen kihasználni, nem lehet vetni bele, mert az őszi munkák megkezdéséig nem fejlődnek ki a tarlónövények. Pedig ezek a takarmányszükségletet biztosítják. Tehát aki elmulasztotta a tarlóhántást, az terményt, pénzt veszített. De nem szabad elveszítse azt, amit a jól elkészített, megpuhított talaj jelent — a jövő évi több termés.

Ezért, akik késlekedtek, lássanak munkához. A kevés eső, ami az elmúlt napokban esett, útra mepuhította a talajt, az eke most útra fojja a földet. Munkára tehát, jövő évi kenyérünk biztosítására!

# 1000 kiló búzával haladták tul

## a beszolgáltatási mennyiséget Retteg dolgozó földművesei

RETTEG (Levelozónktól) — Az ideiglenes bizottság által jól kidolgozott munkaterv alapján a község dolgozó földművesei rövidesen befejezik a cséplést. A szegény- és középparasztok lelkesedéssel horáják szériure a búzát, a gép állandóan, fennakadás nélkül működik. Eddig a búzának 75 százalékát cséplték ki.

A dolgozó földművesek nagy lelkesedéssel tesznek eleget beszolgáltatási kötelezettségüknek. A mai napig több mint 1000 kiló búzával haladták tul az előirányzott beszolgáltatási mennyiséget.

A cséplési járásban Retteg község vezető cséplési munkálataiban, a dolgozó földművesek szorgalmas munkával igyekeznek még jobb eredményeket elérni.

Sztankovszky Vencel

# MEZŐGAZDASÁGI TANÁCSADÓ

## Az állatok bőrbetegségei hatalmas károkat okozhatnak — szakszerű kezeléssel meg lehet előzni a bajokat

MEDDŐ VALLALKOZÁS lenne — s talán nagyobb érdeklődést se váltana ki — ha egy rövid cikkben a bőrbetegségeket vagy azok gyógyítását ismertetnők. Annál fontosabbnak véljük az állati bőrbetegségek gazdasági vonatkozásainak megvilágítását, hiszen ez a kérdés a termelést, az Állami Terv végrehajtását is szorosán érinti. Ebben a vonatkozásban az képezi vizsgálat tárgyát, hogy az állatok bőrbetegségei mennyiben befolyásolják fejlődésüket, használhatóságukat és a bőrnek mint ipari nyersanyagnak értékesítését.

Az egyéni kisgazdaság nem kedvező terep az állatok kívánatos fejlődésére. A kis istállók helytelen építése, az elégtelen világosság, hiányos szellőztetés, meg nem felelő hőmérséklet, a nedvesség, rossz almozás, a mozgás hiánya miatt a növekedést sokat szenved és fejlődésében visszamarad, csökkent lesz. A rossz elhelyezés tehát anyagforgalmi zavart okoz, amit csak teléz az okszerűtlen takarmányozás, hogy ne mondjuk koplaltatás. Elképesztő lenne, ha számokban fejeznék ki azt a súlyvesztést, amit a helytelen gondozás miatt a kisgazdaság terhére kellene írni.

A BŐRÁPOLÁS sokkal fontosabb, mint sokan képzelik. A helyes bőrápolás növeli az anyagcserét és segíti a test melegeknek szabályozását. A bőr szabad likacsain (porusain) át könnyebb a faggyu-kiválasztás, az izzadás. Eltömődésük, a bőr egész felületére kiterjedő korpázás (elbult hámsejtek), a bőrlégzést gátolják. Az ápolatlan bőr jó buvóhelye és parazita életmódoké, terített asztala a tetveknek, kullancsoknak, atkákknak. Ugyanitt az ekcéma előfeltételei is megvannak. A rendszeres tisztogatás, időnkénti lemosás, fürdőzés az állatnevelésnek elengedhetetlen feltétele. Nem hiába tartja a közmondás, hogy „a gondos ápolás — fele ábraké“, mert a hanyag tisztítás rontja az állat tápláltsági állapotát is. Csikó és borjú mellett a 4 hetenkénti körömápolást is megkivánja. Ezzel lehet meg-

előzni a lábveg elformatlanodását és hibás lábállások keletkezését.

Az ápolatlan vagy beteg bőrű állat használhatósága rendkívül korlátozott. Tudjuk már, hogy a gondozatlan állat tápállapota rossz. Ennek következményeként a legyengült állat erőtlen, kedvetlenül és lassan dolgozik, hamar fárad. A kisgazdaságok nyomorúságának egyik okozójaként éppen a gondozatlan, rosszul táplált, csökkent munkabírású állatot lehet megjelölni.

NEM KEVESBBE JELENTŐSÉGTELJES a bőrnek, mint ipari nyersanyag a szerepe. Ha nem is foglalkozunk azokkal az elváltozásokkal, amelyek némely fertőző-, illetve belső betegség, emésztési zavar, takarmány-mérgezés, avagy bőreléskódók kártételeiként mutatkoznak a bőrön, meg kell említsük, hogy a súlyosabb ostorcsepés, meg ütés, a szurás, ösztökézés, égetés, tüskés drót, tövis stb. okozta sérülések gyógyulásuk után is nyomot hagynak a bőrben, mert szöveti összetételét megváltoztatják. Súlyosabb beszámítás alá esik a nyuzás alkalmával ejtett valkmetszés. Az ilyen csökkent ellenállóképeségű helyek az ipari feldolgozás rendjén elvékonyodnak, törékenyebbé válnak, vagy éppen kilyukadnak.

Ki kell említsük a vargalegy álcáinak (imely) kártételét, mely a marhabőr legértékesebb részét, a krupont sokszor szitává lyukgatja át. Ha a nyak alsó végétől a farok tövéig, széle-széleig pedig a has közepéig terjedő eme bőrrészlet a termelésből kiesik, pótolhatatlan és ki se számítható veszteséget okoz, holott a kárt helyes állatgondozással, ha elhárítani nem, de jelentékenyen kisebbíteni mindenesetre sikerül. Bármilyen bőrbetegsége van az állatnak, azonnal orvoshoz kell fordulni, mert a szakszerűtlen kezelés súlyos károkat okoz.

Összefoglalásként megállapítható tehát, hogy az állatok bőrbetegségei elleni küzdelem — s még inkább azok megelőzése — számottevő része a helyes gazdálkodásnak. SZEGHÓ DÉNES

# A szovjet kormány újabb jegyzéke a jugoszláv kormányhoz

(Folytatás a harmadik oldalról.)

latal után itélve, nem fér kétség ahhoz, hogy a szerződés aláírása után, erőteljes elnémetesítő kísérletek fognak megindulni. Már most sem valószínű meg azok a demagóg intézkedések (mint például a kételyes iskolák újrafelállítása), amelyeket Ausztria, akárcsak papíron is, Németország összeomlása után foganatosított Karinthiában, acéliból, hogy türelmességet mutasson a nemzetközi viszonylatban. Éppen ezért nagyfontosságú volna, ha belevenék a szerződésbe, hogy a már törvényerőre emelkedett intézkedéseket egészítsék ki és mint a szerződés szerves részeit, helyezték azokat teljes egészükben a még hatalom ellenőrzése alá. Mellékelem e rendszer legfontosabb elveit tartalmazó vázlatot.

Felhasználom az alkalmat, hogy üdvözöljem Önt,

tisztelettel: Kardelj.

## AZ ELSŐ VÁLTOZAT

Az első változat magában foglalja Pliberg (Bleiburg) bírósági járást, a jelenlegi osztrák-jugoszláv határ, a Dráva és Bisztrica (Veistriz) és Blato (Moos) községek nyugati határa

közötti területet, a Dráva északi partján pedig Labod (Lavamünd) községet és Rude (Ruden) községnek ama részét, amely a Dráva felől részben fekszik és amelyet a község másik részétől egy vonal választ el, amely a gerincen a 882-es magassági ponton halad át. Az Ilymódon adódó terület 210 négyzetkilométer és az 1934. évi osztrák népszámlálás szerint 9.396 lakosa van.

E terület nemzetiségi összetételét a mellékelt táblázatokból részletesen tanulmányozni lehet. Az 1910. évi osztrák népszámlálás, melyet, mint ismeretes, a szlovének rovására végeztek, mégis nyilvánvaló szlovén többséget (6.696 szlovént, 2.878 németet) mutat ki ezen a területen.

Az 1920. évi népszavazás alkalmával a terület többsége Jugoszlávia mellett szavazott.

## A MÁSODIK VÁLTOZAT

A második változat magában foglalja a Drávától délre Libelice (Leifling) és Jvabek (Schwabek) községeket és a Drávától északra Labod (Lavamünd) községet és Rude (Ruden) község egy kisebb részét. Ez a változat egy megközelítőleg 63 négyzetkilométer területet foglal

magában és az 1934. évi osztrák népszámlálás szerint 3.150 lakosa van.

A nemzetiségi összetétele valamivel rosszabb, mint az első változaté, miután Labod községet, amelyben e változat szerint a népesség többsége lakik, erőteljesen germanizálták.

4

Augusztus 20-i jegyzékében, a jugoszláv kormány felkéri a szovjet kormányt, hogy különleges tiszteletet, sőt szeretettel tanúsítson irányában, hogy ez a tisztelet és szeretet nyilvánuljon meg a jugoszláv kormányhoz intézett szovjet jegyzékében, hogy a jegyzékek ne tartalmazzanak olyasmit, ami érintené a jugoszláv kormány önimádatát, vagy sértené azt. A jugoszláv kormány azt állítja, hogy így kívánják „a nemzetközi szabályok”.

A szovjet kormány kénytelen megállapítani, hogy a jugoszláv kormány lehetetlenséget kér.

Az egész világ tudja, hogy a jugoszláv kormány a szocializmus és a demokrácia táborából az imperializmus és a fasizmus táborába dezertált.

Meg kell jegyezni, hogy a szovjet emberek és a szovjet közvélemény nem tiszteli a dezertőröket. Annál inkább, nem táplálhatnak a szerethez hasonlókat a dezertőrök iránt. Mi több: az egész világ tudja, hogy a szovjet emberek és a szovjet közvélemény megvetik a dezertőröket.

Természetesen, vannak különböző fajtájú dezertőrök. Vannak alkalmi dezertőrök, akik: gyávaságból dezertáltak, hogy bőruket megmentsék. Vannak másféle dezertőrök is, rosszulindultu dezertőrök. Ezek olyan emberek, akik nemcsak azért dezertáltak, hogy bőruket megmentsék, hanem azért is, hogy ártsanak annak a tábornak, amelyből megszöktek. Meg kell állapítsuk, bármennyire is szomorú ez, hogy a szovjet emberek és a szovjet közvélemény a jugoszláv kormányt nem az alkalmi dezertőrök, hanem a rosszulindultu dezertőrök sorába helyezik.

Meg kell állapítanunk továbbá, hogy a rosszulindultu dezertőröknek is többféle fajtájuk van. Vannak rosszulindultu dezertőrök, akik érzik bűnüket, szenvednek szegénységben, igyekeznek észrevétlenül maradni, igyekeznek nem szem előtt állni, csaknem szerényen viselkedni. De

vannak olyan rosszulindultu dezertőrök is, akik jövedelmi forrást csinálnak szegénységéből, lármásan dicsekszenek dezertálásukkal, mintha ez a dezertálás valamilyen hősiesség volna, folytonosan a színre ugri, hogy ugassanak arra a táborra, amelyből megszöktek, szegénységtelenül dicsekednek, hogy ők bármikor ugathatnak erre a táborra és hogy következképp ők nem egyszerű dezertőrök, hanem hősök. Pontosán úgy mint Krilov állatmeséjében:

„Ugy, tehát erős a farka: ugatja az elefántot.”

Meg kell állapítanunk, bármilyen szomorú is, hogy a szovjet emberek és a szovjet közvélemény éppen az ilyen rosszulindultu és dicsekvő dezertőrök közé sorolja a jugoszláv kormányt.

Ilyen a közvélemény hangulata, amelynek körében a szovjet kormány dolgozik.

Reméljük, hogy a jugoszláv kormány meg fogja érteni, hogy nem számíthat kedvezésekre és annál kevésbé a szovjet kormány tiszteletére.

Moszkva, 1949. augusztus 29.”

## Aragáz-tartályokat veszünk

Ajánlatokat „INFRAIREA”, Oradea címre kérünk

## ADAS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresek kisebb perzsaszőnyeget. Cím a kiadóban. Gr. 163

ELADÓ használt félháló. Nyárfasor 41. 6054

EBÉDLŐBUTOR, hálósobák, használt konyhakredenc és egyéb butordarabok eladók. Butorasztalos, Kossuth Lajos-utca 32. 6062a

ELADÓ ötrészes olaszfal. Török-vágás 4. 6561

ELADÓ modern, majdnem új, diófurnéros íróasztal. Belényesy, Dermata lakótelep. 6090

JÓKARBANLÉVŐ DAC, mély gyermekocsi eladó. Marinescu 29. 6566

DIÓFURNÉROS nagyon szép kombinált szekrény eladó. Bethlen-utca 27, asztalosnál. 6557

JÓKARBANLÉVŐ mély gyermekocsi eladó. Érdeklődni Vörös Hadsereg-utja 4. Házfelügyelő. 6569

ELADÓ sürgősen kitűnő állapotban rökamie. 6570

KOMPLETT fürdőszoba-berendezés rézhengerrel, öntött zománckáddal, porcelán mosdóval nagyon olcsón eladó. Ciura-utca 2. (Bejárát a volt Bartha Miklósvicából). 6571

HASZNÁLT, modern hálósobába ágybetéttel eladó. Alkony-utca 39. Délután 2 és 6 között. Tkv

## A kolozsvári „UNIREA”

FÉMPARI ÜZEMEK SÜRGŐSEN ALKALMAZNAK: SEGDMUNKÁSOKAT, NAP-SZAMOSOKAT, ESZTERGÁLYOSOKAT, GYALUSOKAT, MARÓSOKAT, JÓ GÉPLAKATOSOKAT ÉS ÖNTŐKET.

Jelentkezni a gyárban személyesen, reggel 7—9 óra között.

## Értesítés

A közönség tudomására hozzuk, hogy az új zenei azonosságai igazolványok lényegüknek ekesztésére

minden kolozsvári fényképész jogosult.

Mindenki ott készítheti el felvételeit, amelyek fényképésznő, akarja.

KOLOZSVÁRI FÉNYKÉPÉSZIPÁROGOK SZAKMAI EGYESÜLETE

## APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

JÓKARBANLÉVŐ gyermekocsi eladó. Dózsa-utca 7. Vasárnap, házfelügyelő. Tkv  
ELADÓ kétszemélyes diófurnéros rökamie, Holdvilág-utca 14. 6580

KONYHAI POLCOT, festett fehér vagy színes puhafa szekrényt és konyhakredencet keresek megvételre. Brassai-u. 15, I. emelet 5. Délután 2—5-ig. Gr. 187

## INGATLAN-LAKÁS

EGYEDÜLÁLLÓ fiatalember butorozott szobás keres, lehetőleg központban, családi lakás keretén belül. Ajánlatokat Einstein-utca 12 szám címre. Tkv.

KÖZPONTI szobát, vízkagyló cserélnék szoba, konyhával. Cím a kiadóban. 6558

HAJNAL-UTCA 1 szám alatt levő egyszobás, külön telkes lakásomat elcserélném II. vagy III. kerületben levő lakással. Érdeklődni vasárnap. 6573

6055

## ÁLLAST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ, gyakorlott nő, szabályszerű iratokkal felvesz Asztalos, Petőfi-utca 3. FŐZNI TUDÓ mindent keresek. Dacia (Radák)-utca 3., I. emelet, 13. 6581

## KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése, „Dahlia”, Horea-ut 35. Tkv.

KÖZÉPISKOLÁS leányok teljes ellátását vállalom. Érdeklődni Vitéz Mihály (Széchenyi)-tér 17, vendéglőben. 6568

MORAR Gheorghe Cluj, Piata Libertatii Nr. 14, szám alatti lakos 7920 számú Victoria szövetségi tagsági könyvét elvesztett. Érvénytelen. 6563

KÉT kisebb iskolásgyermek teljes ellátást kaphat. Érdeklődni Csertörő-utca 3, délelőtt 8—12-ig és este 7—8-ig. 6557  
SZILVAIZ FŐZÉST vállalom. Budai Nagy Antal-utca 156. sz. NAGY JUTALMAT kap, aki elhozza katonailag dresszirozott farkaskutyámat. Neve: Rex Bezerédi-utca 31. Tkv

## A KOLZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs előadás.

MAXIM GORKIJ: Két film: Urál és Letonia dala. Technicolor. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Egy éjszaka át. Pérszerű izgalmas szovjet film. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3 óráig is.

POPULAR: A Volgán. Végig színes film. Kezete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

ÚJ IDŐK: Szovjet híradó 16. sz. — Romfilmhíradó. — Csajkovszkij élete. 7 felvonásban. Grandiózus film a halhatatlan zene-szerző életéből.

URÁNIA: Utcái ismeretség. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

R. P. R. PARCHETUL TRIBUNALULUI NÁSÁUD. Dos. No. 1454—1949.

PUBLICAȚIUNE Numitul GOLD Max, domiciliat in Bistrița, str. Malinovschi Nr. 23, prin petiția inregistrată la Nr. 4618 din 1949, cere reconstituirea actului sau de naștere, fiind născut la 5 Septembrie 1913 in comuna Davideni, jud. Storoginet, din parinții Gold Emanuel și Ana Sinnreich. Noi, Procurorul-șef al Parchetului Tribunalului Năsăud.

In conformitate cu dispozițiunile art. 3 din legea Nr. 4062 din 1940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților din 14 Decembrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care dețin extractul sau alte inscripții referitor la actul al cărui reconstituire se cere prin petiția de mai sus, să le depună de urgență la Parchetul acestui Tribunal.

L. S. Procuror: (ss) Fl. Sirlincan

Grefier-șef: (ss) N. Cosma 6576/a

## Felhívás bizományasainkhoz!

Felkérjük bizományosainkat, hogy szeptemberi elszámolásukat mielőbb megküldeni, a nekünk járó összeget pedig a megküldött csekk-lapon mielőbb befizetni sziveskedjenek.

A „VILAGOSSAG” kiadóhivatala.

R. P. R.

PARCHETUL TRIBUNALULUI NÁSÁUD. Dos. Nr. 1456—1949.

PUBLICAȚIUNE

Numita GOLD Dora, domiciliată in Bistrița, Str. Malinovschi Nr. 23, prin petiția inregistrată la Nr. 4620 din 1949, cere reconstituirea actului sau de naștere, fiind născută in comuna Boscauți, jud. Storogineti la data de 16 Iunie 1922, din parinții Golding M. Isac și Jetti, născută Thau.

Noi, Procurorul-șef al Parchetului Tribunalului Năsăud.

In conformitate cu dispozițiunile art. 3 din legea Nr. 4062 din 1940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților din 14 Decembrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care dețin extractul sau alte inscripții referitor la actulul cărui reconstituire se cere prin petiția de mai sus, să le depună de urgență la Parchetul acestui Tribunal.

Procuror: (ss) Fl. Sirlincan

Grefier-șef (ss) N. Cosma

6576

## Özv. Tomor Zoltánné

hoszas szenvedés után szeptember 1-én elhunyt. Temetése szeptember 3-án, szombaton d. u. 5 órakor lesz a köztemető kápolnájából.

R. P. R.

JUDECATORIA POPULARA URBANA CLUJ. Dos. Nr. 4270/949.

CITAȚIE

DI. TATOMIR Leopold Stanislav, cu domiciliul neconuscut este invitat a se prezenta in fata acestei instante in ziua de 6 Septembrie 1949, camera Nr. 19 in procesul de divorț intentat de către Tatomir Ida nasc. Györy.

In caz de neaprezentare se va judeca in lipsă.

Cluj, la 1. Septembrie 1949.

L. S. Judecător: (ss) dr. Rusu Octavian

Grefier: (ss) Vasile Moldovan 6575

## Kerémi szakiskola nyílik Kolozsvárt

Beiratkozás szeptember 5—10. között

a PORCELÁNGYÁRBAN Irisz-telep

## Elvesztett okmányok

Pierdeni de acte Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mână. nile oricui s'ar afla:

1. KARCZAG Iuliu, Cluj, Str. Cipariu Nr. 14, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.845—1917, eliberat de Militia Cluj și Carlea de membru, eliberat de Sindicatul Funcționarilor Particulari din Cluj Tkv.  
2. ISSERSONH Aurel, București, Str. Călărași Nr. 20, Permisi de con-

ducere auto Nr. 221 din August 1940, eliberat de Militia Cluj.

3. LENÁRD Maria, domiciliată in Cluj, Carlea de membru Nr. 2735, eliberată de Cooperativa Victoria din Cluj.

4. KOVÁCS Ștefan, Foata de circulație Nr. 839—1948, eliberată de Militia, Cluj.

5. GOMBOS Ana, Cluj Str. Mașiniștilor Nr. 11, Buletinul provizoriu de inscriere la Bir. Pop. din anul 1947, eliberat de Militia Cluj, precum și Carnet CFR. 6564